

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☎ Fax: 472-8860

Vj-133/2004/12

Ikt.sz.: /2004

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa az **Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság** (Budapest) és az **American Express Hungary Pénzügyi Szolgáltató Rt.** (Budapest) kérelmezők vállalatok összefonódásának engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A versenytanács megállapítja, hogy *engedélykérési kötelezettség nem áll fenn.*

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett tranzakció és az eljárás megindítása

1. Az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. (a továbbiakban: OTP) és az American Express Hungary Pénzügyi Szolgáltató Rt. (a továbbiakban: Amexhu) 2004. június 24-én megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötöttek, melynek értelmében az OTP az Amexhu *bankkártya elfogadóhelyi szerződéseit és az azokhoz kapcsolódó eszközeit átveszi.*
2. Az OTP és az Amexhu mint kérelmezők 2004. július 28-án kelt és a GVH-hoz 2004. július 30-án beérkezett levelükben kérelemmel fordultak a Gazdasági Versenyhivatalhoz (a továbbiakban: *GVH*), mint magyar versenyhatósághoz, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 23. § (1) bekezdésének a) pontja alapján összefonódásnak minősülő koncentrációját engedélyezze.

3. A koncentrációt eredményező megállapodásban az érintett vállalkozások - az efféle megállapodásokban foglalt szokásos vállalásokon túlmenő - verseny korlátozására vonatkozó kiegészítő kötelezettséget nem vállaltak.
4. A GVH vizsgálója 2004. augusztus 5-én kelt határozatában hiánypótlást rendelt el. A kérelmezők Vj-133/2004/4. számon elfekvő iratban a hiánypótlási határidő szeptember 10-ig történő meghosszabbítását kérték, melyet a GVH elfogadott. A kért adatok, információ beérkezését követően a GVH az eljárást 2004. szeptember 13-án azonnal megindította.
5. A kérelmezők a Tpv. 55. § (2) bekezdése adta lehetőséggel élve kérték a Vj-133/2004/III és Vj-133/2004/7/II iratszámokon elfekvő Megállapodás részleteinek üzleti titokként való kezelését.
6. Az ügyfelek Vj-133/2004/1/X. iratszámokon nyilvántartásba vett 2004. július 28-én kelt beadványukban kérték a határozat tárgyaláson kívüli meghozatalát.

II.

A kérelmezett tranzakció résztvevői

7. A tranzakció közvetlen résztvevői az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. és az American Express Hungary Pénzügyi Szolgáltató Rt.

Az *OTP* az ország legnagyobb bankja. A bank jegyzett tőkéje 28 milliárd forint. Az *OTP* vállalatcsoport Magyarországon és a régióban több leányvállalattal és egyéb érdekeltséggel rendelkezik. (Az összefonódásban az *OTP* részéről közvetetten érintett vállalkozások listája és a tulajdonosi és irányítási kapcsolatokra vonatkozó információk a Vj-133/2004/7/IV. számon elfekvő iratban található meg.) Az *OTP* leányvállalataival együtt a pénzügyi szolgáltatások teljes palettáját nyújtja. (Lásd ezzel kapcsolatban az *OTP* www.otpbank.hu címen megtalálható honlapját.) Az *OTP* mérlegfőösszege 2003-ban 2758,6 milliárd forint volt. A konszolidált mérlegfőösszeg nagysága ugyanebben az időszakban 3503 milliárd forint volt. Egyes mérlegadatokat szerint vagy fontosabb szolgáltatási területeken az *OTP* piaci részesedése az alábbi volt 2003-ban:

- mérlegfőösszeg	26 %
- betétállomány	32 %
- hitelállomány	21 %
- háztartások forint betétállománya	36 %
- lakáshitelek állománya	53 %
- fogyasztási hitelek állománya	18 %
- privát banki szolgáltatások	30-36 %
- bankkártya kibocsátás	60 %

Az *Amexhu* az American Express International Inc. és az American Express Limited magyarországi közös leányvállalata. A vállalatot 2001-ben alapították. Az *Amexhu* főleg egyéb hitelezési tevékenységet folytat, ami magában foglalja a forint alapú hitelkártya kibocsátást, a bank- és hitelkártya-forgalom és pénz kivétek 21-50 napos finanszírozását is. Az *Amexhu* által kibocsátott bankkártyák száma nem éri el a tízezres nagyságrendet, ami a magyarországi bankkártya-piac kis töredékét jelenti csak. A vállalkozás 2003. évi mérlegfőösszege 1020,377 millió forint, ügyfelekkel szembeni kötelezettsége 1094,844

millió forint, míg a kapott jutalék- és díjbevételek nagysága 161,676 millió forint volt 2003-ban. Az Amexhu más vállalkozásokban érdekeltséggel nem rendelkezik.

8. A két Magyarországon bejegyzett vállalkozás a Megállapodás előtti időszakban alapvetően a bankkártya kibocsátás és finanszírozás területén egymás versenytársa volt, míg más szolgáltatási területeken tevékenységeik inkább kiegészítő jellegűek voltak, illetve tevékenységeik nem hatottak egymásra.
9. A Magyar Köztársaság területén tevékenykedő két érintett vállalkozás közül az OTP konszolidált mérlegfőösszegének tíz százaléka 2003-ban 35,05 millárd forint volt. Az Amexhu 2003. évi mérlegfőösszegének tíz százaléka 102 millió forint, jutalék- és díjbevételek nagysága 161,676 millió forint volt 2003-ban.

III.

Az érintett piac meghatározása

10. A tranzakcióval a magyarországi bankkártyával történő vásárlások, illetve az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások piaca érintett.
11. A szóban forgó tevékenységek piacán a helyettesíthetőséget tekintve megállapítható, hogy arra korlátozottan ugyan, de ex ante van lehetőség, mivel az érintetteken kívül több pénzügyi intézmény nyújt, vagy nyújthatna hasonló szolgáltatást, annak ellenére, hogy szerződéses megállapodás megkötését követően már helyettesítésre ex post értelemszerűen nincs lehetőség. Továbbá, a piachoz köthető termék (bankkártya) tekintetében különféle kibocsátású és felhasználhatóságú bankkártyák vannak jelen a piacon, amit a különféle felhasználó helyek egymással párhuzamosan is elfogadnak.
12. A piac meghatározása szempontjából releváns földrajzi területnek a Magyar Köztársaság tekinthető, mert a kérdéses tevékenységi körök szolgáltatás jellegűek, melyek többnyire az országhatáron belül vehetők ésszerűen igénybe.

IV.

Az engedélykérési kötelezettség

13. A Tpvt. 1. § alapján a Tpvt. „hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak ... (a továbbiakban az előzőek együtt: vállalkozás) a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására.”
14. A kérelem szerinti összefonódás két Magyarországon bejegyzett vállalkozás közötti megállapodás eredményeként jön létre, ezért arra a Tpvt. hatálya a fentiek értelmében kiterjed.
15. A Tpvt. 23. § (5) bekezdése szerint „vállalkozás résznek minősülnek az olyan eszközök vagy jogok – ideértve a vállalkozás ügyfélállományát is – amelynek megszerzése önmagában vagy a megszerző vállalkozás rendelkezésére álló eszközökkel és jogokkal együtt elégséges a piaci tevékenység végzéséhez.” A fenti meghatározás szerint az

elfogadóhelyi szerződésállomány és az ezekhez kapcsolódó eszközök vállalkozás résznek tekintendők.

16. A Tpvt. 23. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy „*vállalkozás része a vállalkozástól független másik vállalkozás részévé válik.*”
17. A fentiek alapján versenytanács a kérelem szerinti elfogadóhelyi szerződésállományt és az ezekhez kapcsolódó eszközöknek az átruházását, illetve átvételét összefonódásnak minősítette.
18. A kérelemben érintett vállalkozások saját tevékenységükön keresztül és közvetetten is realizáltak bevételt Magyarország területén a kérelem benyújtását megelőző üzleti évben. A Tpvt. 24. § (1) bekezdése értelmében a vállalkozások összefonódásához a GVH engedélye szükséges, ha „*az érintett vállalkozások ... előző üzleti évben elért együttes nettó árbevétele a tízmilliárd forintot meghaladja, és a) ... az irányítás alá kerülő ... előző évi nettó árbevétele ötszázmillió forint felett van ...*”.
19. A Tpvt. 24. § (2) bekezdése értelmében a hitelintézetek összefonódásánál a nettó árbevétel helyett a hitelintézet mérlegfőösszege tíz százalékát kell figyelembe venni”.
20. Az összefonódásban érintett vállalkozásoknak a Tpvt. 27. § (1) bekezdése alapján számított együttes nettó árbevétele (a mérlegfőösszeg korrigált értéke) Magyarország területén 2003-ban meghaladta a tízmilliárd forintot, ám a szóban forgó vállalkozás rész esetében megállapítható, hogy sem a mérlegfőösszege tíz százaléka, sem a jutalék- és díjbevételek nagysága 2003-ban nem érte el a Tpvt. 24. § (1) a) pontjában meghatározott küszöbértékeket, illetve a szóban forgó törvényhely b) pontjában foglalt feltételek sem teljesülnek.

V.

A versenytanács határozata

21. Mindezek alapján *a versenytanács* a Tpvt. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpvt. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – megállapítja, hogy *a kérelmezett összefonódáshoz* a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal *engedélye nem szükséges.*
22. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 3. és 6. §-ai alapján az Amexhu pénzügyi vállalkozásnak tekinthető.
23. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 6. §-a értelmében a pénzügyi vállalkozások könyvvizetésének és éves beszámoló készítésének sajátosságait kormányrendelet szabályozza. A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000 (XII. 24.) Korm. Rendelet 3. és 28. §-ai szerint a pénzügyi vállalkozások a hitelintézetekkel azonos mérleg és eredmény-kimutatás elkészítésére kötelesek. Mindezek alapján a versenytanács úgy ítélte meg, hogy a kérelem benyújtásakor az engedélykérési küszöbszámmal való

összevetéshez a forgalom meghatározásakor a szóban forgó pénzügyi vállalkozásnak a mérlegfőösszegének tíz százalékát kellett volna megadni, illetve figyelembe vennie.

24. A versenytanács megjegyzi, hogy ez a döntés összhangban van a Versenytanács egy korábbi döntésével. A Vj-6/2003/14. számú határozatában egy pénzügyi lízing tevékenységet folytató vállalkozás kérelmének elbírálása során az eljáró versenytanács megállapította, hogy „figyelemmel arra, hogy a mérlegbeszámoló tartalma megegyezik a hitelintézetekével, nettó árbevétel helyett a Tpvt. 24. § (2) bekezdése alapján a hitelintézetek esetében alkalmazandó mutatót vette figyelembe (mérlegfőösszeg tíz százaléka).”

VI.

Eljárási kérdések

25. A versenytanács a kérelmezett összefonódás esetében alkalmazhatónak találta a Tpvt. 63. § (3) bekezdésének ab) pontját, mely szerint a versenytanácsi határozatot 45 napon belül kell meghozni, ha az összefonódás a 24. § szerinti értéket nem éri el.
26. A Tpvt. 62. § (1) bekezdésére tekintettel a 24. § alapján indított eljárás esetén kétmillió forint eljárási díjat kell megfizetni, amit a kérelmező már befizetett és ami miatt az eljárási díj megfizetéséről nem kell rendelkezni.
27. A kérelmezők képviselőjük útján a fent említett feltételekkel hozzájárultak a tárgyalás mellőzéséhez, ezért a versenytanács határozatát – a Tpvt. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.
28. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2004. október 14.